

آشنایی با روش صحیح ثبت علت مرگ (اصول کلی ثبت تشخیص)

دکتر سهیلا جعفری

متخصص پزشکی قانونی

اهمیت اطلاعات مرگ و میر

اطلاعات دقیق درباره سطح و علل مرگ جمعیت جزء داده‌های اساسی برای موارد زیر است:

- ❖ تخصیص منابع لازم برای برنامه‌ها و مداخلات سلامت و توسعه
 - ❖ پایش و ارزشیابی برنامه‌های سلامت و سایر برنامه‌های توسعه SDGS
 - ❖ سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و اولویت‌بندی نظام سلامت و **سایر بخش‌های توسعه**
 - ❖ ارایه اولویتهای لازم برای تحقیقات اپیدمیو لوژیک
- همه موارد فوق مشروط بر این است که اطلاعات دقیق و به موقع باشد

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت:

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

.

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است:

علت فوت

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند

(ه)

(و)

قسمت های مختلف بخش علت فوت

بخش ۱: توالی یا زنجیره رخدادهای منجر به مرگ

بخش ۲: سایر شرایط مهمی که درمرگ فرد مشارکت داشته اند

۳: ستون ثبت فاصله زمانی تقریبی بین شروع رخدادها تا زمان مرگ

بخش ۱ علت فوت:

توالی / زنجیره علل منجر به مرگ

بخش ۱ گواهی فوت چهار ردیف برای گزارش توالی علل یا حوادث منجر به مرگ دارد که به ترتیب از بالا به پایین بنام ۱ الف، ۱ ب، ۱ ج و ۱ د نامگذاری شده اند.

علت بلا فصل مرگ در قسمت ۱ الف نوشته میشود و اگر مرگ نتیجه یک بیماری یا رخداد دیگری باشد این علت زمینه ای در قسمت ۱ ب نوشته خواهد شد. اگر همچنان علل دیگری برای قسمت ۱ ب بعنوان علت زمینه ای مطرح باشد باید بترتیب در قسمت های ۱ ج و ۱ د نوشته شوند.

اساسا امارهای مرگ بر پایه علت زمینه ای مرگ بنا شده اند. علت زمینه ای مرگ بیماری یا حادثه ای است که آغازگر سلسله رخدادهائی میشود که مستقیماً منجر به مرگ میشود.

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

علت فوت:

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است:

نکات مهم:

- همیشه تکمیل ردیف های متوالی را با قسمت ۱ الف شروع کنید. هرگز هیچ ردیفی را در بین ردیف ها خالی نگذارید.
- در قسمت علت بلافصل مرگ نباید مکانیسم مرگ یا رخداد انتهایی متوفی (مثلا ایست قلبی یا ایست تنفسی) نوشته شود.
- اگر فقط یک علت مرگ وجود داشته باشد انرا در قسمت ۱ الف ثبت میکنیم. هر علتی پایین تر از ۱ الف اگر نوشته شود بعنوان علت موقعیت ردیف بالاتر از خود محسوب می شود و نهایتا علت آغازگر تسلسل علل مرگ بعنوان علت زمینه ای شناخته می شود.
- اگر در موارد نادری بیش از ۴ علت مرگ وجود داشته باشد یا میتوان یک ردیف به آخرین ردیف (زیر ۱د) اضافه کرد و یا در ادامه علت نوشته شده در قسمت ۱د عبارت به دلیل (due to) را اضافه کرد.

بخش ۲ علت فوت:

سایر شرایط مهمی که درمرگ فرد مشارکت داشته اند

دراین قسمت باید تمام شرایط مهم یا بیماری های همراه فرد که در زمان مرگ وجود دارند ولی نمیتوان مستقیما آنها را به علت زمینه ای مرگ مرتبط کرد نوشته می شوند.

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

علت فوت:

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است:

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده درقسمت اول نشده اند

ه)

و)

بخش ۳:

فاصله زمانی تقریبی بین شروع بیماری یا رخداد و مرگ

ستون سمت چپ گواهی فوت برای ثبت فاصله تقریبی بین شروع رخداد و زمان مرگ (و نه لزوماً زمان تشخیص تا زمان مرگ) می باشد.

این زمان باید برای تمام رخدادهایی که در گواهی فوت نوشته میشود وارد شود و این خصوصاً در بخش ۱ گواهی فوت خیلی مهم است.

این فواصل زمانی معمولاً توسط پزشک و براساس اطلاعات موجود ثبت می شوند. در برخی مواقع باید این فاصله زمانی را تخمین زد. این فاصله زمانی ممکن است برحسب دقیقه، ساعت، روز، هفته، ماه و یا سال گزارش شود.

اگر زمان شروع رخداد نامشخص است و یا نمیتوان آنرا تخمین زد باید در قسمت مربوط به زمان نامشخص را ثبت کرد و هرگز این قسمت را نباید خالی گذاشت.

این قسمت در کدگذاری برخی بیماریها مهم بوده و میتواند برای چک سلسله توالی منجر به مرگ هم بکار برده شود.

توالی / زنجیره علل منجر به مرگ

Immediate Cause of death (mode of death)

Intermediate Cause of death

Underlying Cause of death (UC)

Immediate Cause of death (mode of death)

تعریف: وضعیت فیزیوپاتولوژیکی است که به هنگام فوت وجود دارد.

مثال: از تابلوهایی فوت می توان به ARDS، DIC، خونریزی و هیپوولمی، آریتمی قلبی، نارسایی قلبی، نارسایی تنفسی و ... اشاره کرد.

■ علت فوت هر چه باشد معمولاً " فرد در حضور حداقل یکی از موارد فیزیوپاتولوژیک فوق الذکر فوت می کند.

■ روشن است که علل مختلف فوت می توانند منجر به یک وضعیت فیزیوپاتولوژیک واحد شده و با آن تابلو منجر به فوت بیمار شوند. برای مثال هیپوولمی می تواند در اثر خونریزی، اسهال شدید و ... ایجاد شود.

■ ذکر تابلوی فوت مانند هیپوولمی به تنهایی به عنوان علت فوت از اشتباهات فاحش و شایع می باشد.

Intermediate Cause of death

تعریف: در زنجیره وقایع منجر به مرگ، یک یا مجموعه ای از علت ها قرار دارند که حدواسط علت زمینه ای و علت مستقیم مرگ می باشند

مثال: از علل بینابینی فوت می توان به متاستاز داخلی، ایسکمی عروق مزانتیر، بی حرکتی طولانی مدت و ... اشاره کرد.

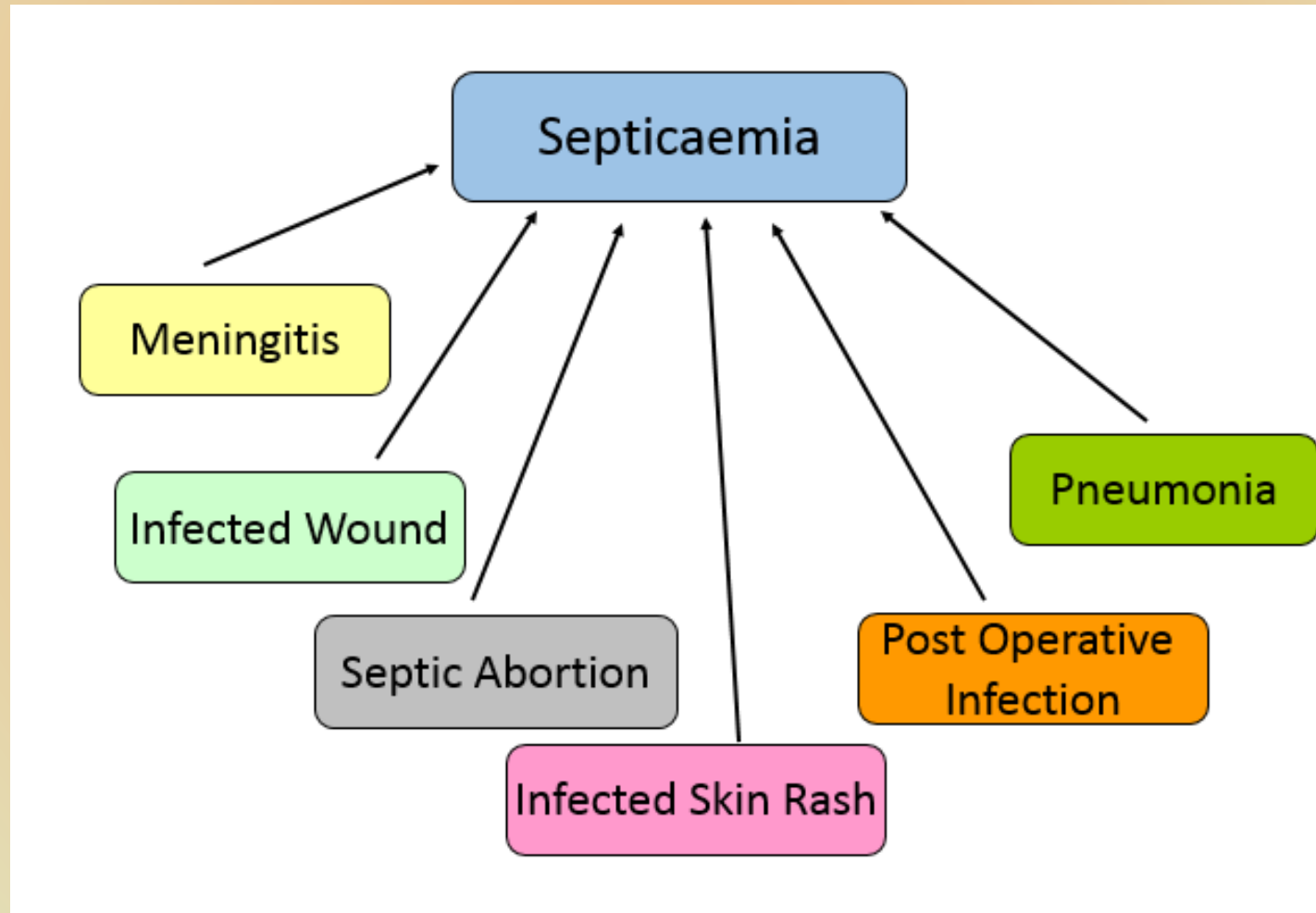
Underlying Cause of death (UC)

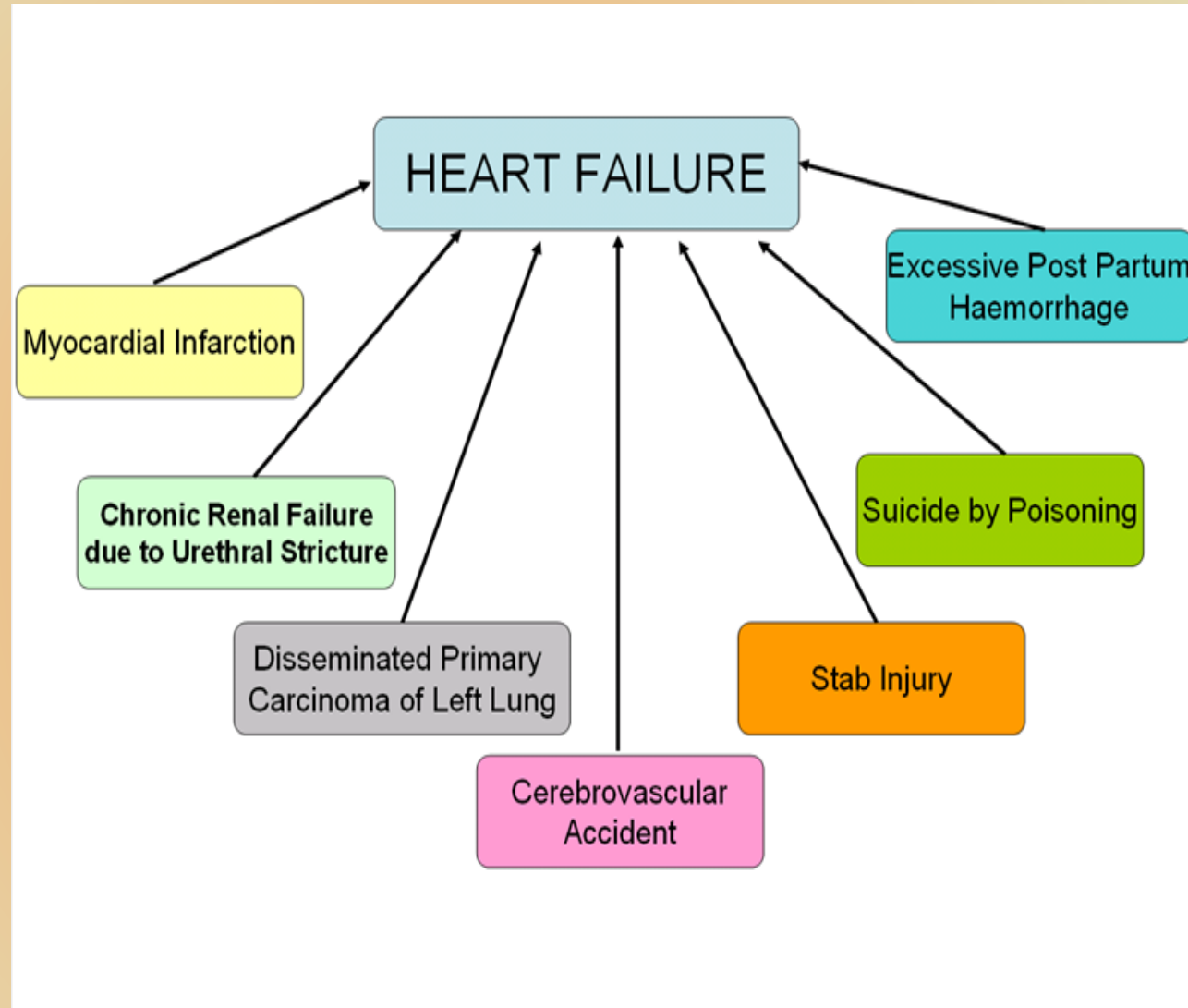
- **طبق تعریف WHO** عبارت است از همه بیماری ها، وضعیت های نا خوشی و آسیب هایی که خود منجر به مرگ شده اند و یا به وقوع آن کمک کرده است.
این تعریف همچنین شرایط وقوع حوادث و سوانح یا خشونت ها را نیز دربر می گیرد.
- به عبارتی دیگر، علت فوت عاملی است که پس از وقوع، **بلافاصله یا با ایجاد زنجیره ای از تغییرات** فیزیوپاتولوژیک منجر به فوت می شود. روشن است که علت فوت در ابتدای این زنجیره قرار دارد و با حذف آن بقیه موارد رخ نخواهد داد.

Underlying Cause of death (UC)

➡ بعنوان مثال بیمار سرطانی را در نظر بگیرید که فوت می کند و آخرین علت مرگ وی (immediate Cause of death) نارسایی قلبی ناشی از متاستاز بوده است، منتهی محل اصلی سرطان وی روده بزرگ (کولون) بوده است. تسلسل وقایع افتاده عبارت بوده است از، سرطان بدخیم که نتیجه آن متاستاز بوده و سپس منتج به نارسایی قلبی شده است. در این مثال نارسایی قلبی آخرین واقعه منجر به مرگ در سلسله مراتب وقایع بوده که با سرطان کولون شروع شده است. بنابراین سرطان بدخیم کولون وضعیتی است که باید به عنوان علت زمینه ای (UC) کدگذاری شود.

Example of an Unusable cause (immediate cause/intermediate)

اجتناب از وقایع انتهایی، حالت های مرگ و دیگر اصطلاحات مبهم

اصطلاحاتی که بیماری و یا فرایند آسیب شناسی را به وضوح شناسایی نمی کنند
به عنوان تنها علت مرگ قابل قبول نیست

- Cardiac arrest
- respiratory arrest
- Cardiovascular event یا incident، weakness یا ill-health
- fainting

اجتناب از نارسایی عضو به تنهایی

مرگ و میر را به دلیل نارسایی هر عضو، بدون مشخص کردن بیماری و یا شرایطی که به نارسایی عضو منجر شده، تایید نکنید. نارسایی اکثر اعضا می تواند به دلیل **علل غیر طبیعی مانند مسمومیت، آسیب یا بیماری های صنعتی** باشد. این بدین معنی است که اگر هیچ بیماری طبیعی برای نارسایی عضو مشخص نشده باشد، مرگ باید به پزشکی قانونی ارجاع شود.
مثال ها:

- Ia. Renal failure
- Ib. Necrotising-proliferative nephropathy
- Ic. Systemic lupus erythematosus
- II. Raynaud's phenomenon and Vasculitis
- Ia. Liver failure
- Ib. Hepatocellular carcinoma
- Ic. Chronic Hepatitis B infection
- Ia. Congestive cardiac failure
- Ib. Essential hypertension

توجه:

➤ **نکته ۱:** برخی از شرایط و حالات بد تعریف شده اصولاً بیماری و یا علت ایجاد بیماری تلقی نمی شوند و لذا درج آنها در گواهی فوت مجاز نیست. این موارد شامل علائم و نشانه های بیماری (نظیر سرفه ، درد قفسه سینه و..)، نوع مرگ (ایست قلبی یا تنفسی) و کهولت سن یا پیری می باشند.

➤ **نکته ۲:** برخی دیگر از شرایط و حالات بد تعریف شده می توانند بیماری و یا علت بیماری تلقی شوند و در گواهی فوت درج شوند ولی هرگز نمی توانند علت زمینه ای مرگ باشند و جایگاهشان تنها در علت فوری یا بلا فصل مرگ و یا علل واسطه مرگ (نظیر سپتی سمی، یا نارسائی ارگان های حیاتی) قرار میگیرد.

توجه:

نکته ۳: علت زمینه ای مرگ باید انقدر اختصاصی باشد که جای سوال اضافه تری را درخصوص اینکه چرا این حالت ایجاد شده است باقی نگذارد.

برای مثال واژه **sepsis** اختصاصی نیست چون مجموعه علل و عوامل متعددی میتوانند منجر به **sepsis** شوند

درحالیکه سندرم **HIV** یک علت اختصاصی مرگ است.

توجه:

نکته ۴: درج حالات بد تعریف شده در گواهی فوت هیچ ارزشی از نقطه نظر سلامت عمومی ندارد. این شرایط هیچ گونه اطلاعاتی را برای تصمیم سازان و متولیان سلامت فراهم نمی کنند تا از آنها در جهت طراحی برنامه های پیشگیرانه استفاده کنند. برخی از نمونه های شرایط و حالات بد تعریف شده شامل موارد زیر است:

نارسائی هر یک از اندام های حیاتی (organ failure): برای مثال نارسائی قلبی یا نارسائی کبدی. در این موارد باید بیماری یا شرایطی که منجر به نارسائی ارگان خاص شده به عنوان علت زمینه ای نوشته شود. (اختصاصی نیست و بعنوان علت بینابینی یا فوری قلمداد میشود).

سپتی سمی: باید منشا و منبع سپتی سمی (مثلا پنومونی و یا سقط عفونی و...) به عنوان علت زمینه ای مشخص شود. (اختصاصی نیست و بعنوان علت بینابینی یا فوری قلمداد می شود).

کدهای غیر قابل استفاده

- بر این اساس کدهای غیر قابل استفاده را که اصطلاحاً **Garbage code** و یا کدهای پوچ نام‌گذاری نموده‌اند را می‌توان در پنج گروه به شرح زیر طبقه‌بندی نمود:
- گروه اول: علائم و نشانگان‌ها و حالت‌های بد تعریف شده که معمولاً به گروه **R** قابل انتساب می‌باشند.
- گروه دوم: علل غیر ممکن به عنوان علت زمینه‌ای مرگ مثل فشار خون اولیه و یا آترواسکلروزیس
- گروه سوم: علل بینابینی در گواهی فوت می‌باشند که در اصل علت زمینه‌ای نیستند ولی علت زمینه علت آن‌ها بوده است.
- گروه چهارم: علت فوری در گواهی فوت می‌باشند مثل ایست قلبی و یا رسایی تنفسی
- گروه پنجم: آن دسته از علل می‌باشند که بر اساس طبقه‌بندی بین المللی **ICD-10** به اندازه کافی به جزئیات ذکر نشده‌اند مثل حالت‌های بد تعریف شده در گروه بیماری‌های قلبی و سرطان‌ها (سرطان بدون ذکر جزئیات) و یا دیابت بدون ذکر جزئیات. این دسته برای برنامه‌های پیشگیری و سلامت عمومی کاربردی نخواهند بود.

آقای ۵۴ ساله که در ۵ سال گذشته تحت درمان داروئی برای آرترواسکلروز عروق کرونر بوده است، با درد شدید قفسه سینه ، تعریق و دیس پنه توسط همراهیان به اورژانس آورده می شود. در بخش اورژانس بیمار دچار ارست قلبی تنفسی شده و علیرغم اقدامات احیا به هنگام، فوت می نماید. نوار قلبی بیمار سکتة حاد قلبی را نشان می دهد. نامبرده به مدت ۲۰ سال از امفیزم ریوی رنج میبرده و طی ۲۵ سال گذشته سیگار مصرف می کرده است.

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

چند دقیقه

۵ سال

علت فوت

(الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

سکته حاد قلبی

(ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

ارتريواسکلروز عروق کرونر

(ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

علت فوت

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول

نشده اند

۲۰ سال

۲۵ سال

آمفیزم ریوی

اعتیاد به سیگار

(ه)

(و)

فشار خون: اولیه یا ثانویه؟

درخصوص فشار خون بسیار مهم است که مشخص شود فشارخون اولیه یا ثانویه به بیماریهای دیگر (مثلا پیلونفریت مزمن) بوده است.

- ❖ Essential (primary) hypertension
- ❖ Hypertensive heart disease
- ❖ Hypertensive renal disease
- ❖ Hypertensive heart and renal disease
- ❖ Secondary hypertension

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت:

فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

خونریزی مغزی

۳ روز

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

پرفشاری خون ثانویه

۱ سال

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

پیلونفریت مزمن

۲ سال

د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است:

هیپرپلازی خوش خیم پروستات

۵ سال

همان مورد فوق را با تغییرات اندکی در نظر میگیریم. سناریوی جدید به صورت زیر است:

آقای ۷۰ ساله بر اثر خونریزی مغزی که ۳ روز قبل حادث شده فوت کرده است. خونریزی مغزی این فرد به دلیل پرفشاری خون بوده که از سال قبل ایجاد شده است. همزمان با تشخیص فشارخون بیمار با علائم بی قراری، تعریق و کاهش وزن به پزشک مراجعه نموده و با تشخیص پرکاری تیروئید تحت درمان با متی مازول بوده است. درمان پرکاری تیروئید بیمار باعث کنترل پرفشاری خون وی شده بود ولی به گفته اطرافیان، بیمار از چند ماه قبل از فوت درمان پرکاری تیروئید را بدون مراجعه به پزشک قطع کرده و از یک ماه قبل از مرگ از تاری دید و سردرد های پس سری شکایت میکرد.

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت:

فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

خونریزی مغزی

۳ روز

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

پرفشاری خون ثانویه

۱ سال

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

پرکاری تیروئید

۱ سال

آقائی ۵۳ ساله بدنبال دو روز درد متناوب ناحیه فوقانی میانی شکم و سمت چپ قفسه سینه در بیمارستان بستری می شود. درد به بازوی چپ انتشار داشت و با تهوع و استفراغ همراه بود. بیمار سابقه دو ساله ای از احساس ناراحتی قفسه سینه را ذکر می کرد و ۶ ماه قبل حالتی شبیه سنکوپ داشته است. سابقه پرفشاری خون از ۴ سال قبل مثبت بود و طی ۳ سال گذشته روزانه یک بسته سیگار میکشیده است. بیمار شدیداً چاق بوده و درازمایشات انجام شده هیپرکلسترولمی شدید داشت که با توجه به عدم وجود آزمایشات قلبی و عدم درمان داروهای ضد لیپید زمان آن نامشخص بود. در زمان بستری سطح آنزیم ها طبیعی بود ولی نوارقلب مطرح کننده کم خونی میوکارد بود. دو روز بعد از آن بیمار دچار درد شدید قفسه سینه شد که به نیتروگلیسرین پاسخ نداد و با صعود قطعه ST در EKG همراه بود. کاتتریزاسیون قلبی تنگی چند شاخه از عروق کرونر را نشان داد. بیمار تحت عمل جراحی بای پس عروق قلبی قرار گرفت و به فاصله کوتاهی پس از جداسدن از پمپ قلب و ریه دچار ایست قلبی شد. عملیات احیای قلب باز برای بیمار بلافاصله انجام شد که در اثر آن بطن چپ بیمار دچار پارگی شد که پس از آن وضعیت بیمار وخیم تر شده و نهایتاً بیمار فوت نمود.

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت: فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

(الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

پارگی بطن چپ

چند دقیقه

(ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

انفارکتوس میوکارد

۲روز

(ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

ارترواسکلروز عروق کرونر

۲سال

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند

(ه) مصرف سیگار (۳ سال)، پرفشاری خون (۴ سال)، چاقی (زمان نامشخص)

(و) هیپرکلسترولمی (زمان نامشخص)، جراحی بای پس قلب (۲ ساعت)

دیابت به عنوان علت مرگ

گایدلاینهای مربوط به ثبت علت مرگ در بیمار دیابتی تاحدودی پیچیده است. دیابت میتواند مستقلا بعنوان علت زمینه ای مرگ باشد و یا بعنوان فاکتور خطر برای یک علت زمینه ای مرگ باشد.

دیابت به عنوان علت مرگ

در ثبت دیابت، به عنوان علت مرگ ، به موارد زیر اشاره گردد:

□ نوع دیابت، مثل:

- ❖ Type 1 diabetes mellitus
- ❖ Type 2 diabetes mellitus

□ عوارض ناشی از دیابت (در صورت وجود)، مثل:

- ❖ Diabetic nephropathy
- ❖ Diabetic ketoacidosis

دیابت به عنوان علت مرگ

بعنوان یک قانون کلی اگر فردی در اثر عوارض دیابت فوت کند (مثلا به دلیل نفروپاتی دیابت)، دیابت تیپ ۱ یا تیپ ۲ را باید علت زمینه ای مرگ ثبت کرد.

و اگر بیمار به دلیل سکته مغزی یا انفارکتوس حاد قلبی فوت کند دیابت را باید دربخش ۲ گواهی فوت بعنوان ریسک فاکتور (یا سایر شرایط مهم) ثبت کرد.

خانم ۷۲ ساله ای با سابقه ۲۰ ساله دیابت نوع دوم که از سه سال قبل انسولین مصرف می کرد به علت زخم بستر عفونی که از دو هفته قبل حادث شده مراجعه کرده است. ۵ سال قبل دچار سکته مغزی شده و از آن زمان در بستر افتاده بود. بررسی های آن زمان نشان داد که به علت آتروسکلروزیس دارای انسداد کاروتید می باشد. در نمونه کشت شده از زخم **Proteus mirabilis** جدا شد. در نهایت بیمار با شوک سپتیک ۲ روز پس از بستری فوت نمود.

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت: فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

(الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

شوک سپتیک

۲ روز

(ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

عفونت زخم بستر با پروتئوس

۱۴ روز

(ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

سکته مغزی

۵ سال

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند

دیابت ملیتوس

۲۰ سال

اترواسکلروز

۵ سال

خانمی ۷۵ ساله با سابقه ۱۵ سال دیابت ملیتوس نوع ۲، سابقه ۱۳ ساله پرفشاری خون خفیف تحت درمان با دیورتیک های تiazیدی و سابقه سکته قلبی بدون عارضه در اپارتماناش بیهوش پیدا شده و به بیمارستان منتقل می شود. در زمان پذیرش به تحریکات نرولوژیک جواب نداده و به شدت کم اب است. فشار خون اندازه گیری شده ۶۰/۹۰ می باشد. نتیجه تست های آزمایشگاهی اولیه هیپرگلیسمی شدید، هیپراسمولاریتی ، ازوتمی و کتوزمختصر بدون اسیدوز را نشان می دهد. برای بیمار تشخیص کمای هیپراسمولار غیر کتوتیک گذاشته می شود و درمان با مایعات، الکترولیت، انسولین و انتی بیوتیک وسیع الطیف (علیرغم پیدانشدن یک SOURCE عفونی) شروع می شود. ظرف ۷۲ ساعت هیپراسمولاریتی و هیپرگلیسمی بهبود می یابد ولی بیمار همچنان دفع ادراری نداشته و دچار ازتمی پیشرونده می شود. تلاش برای دیالیز خون ناموفق بوده و بیمار در روز هشتم بستری به علت نارسائی شدید کلیه فوت می کند.

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت: فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

نارسائی حاد کلیوی

۵ روز

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

کمای هیپراسمولار غیرکتوتیک

۸ روز

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

دیابت ملیتوس تیپ ۲

۱۵ سال

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند

سابقه سکته قلبی

۸ سال

پرفشاری خون

۱۳ سال

آقای ۵۰ ساله با ضعف و بی اشتهاپی شدید، رنگ پریدگی واضح و ادم ژنرالیزه در بیمارستان بستری شد. بیمار **case** شناخته شده اسکروز فوکال گلومرولی از ۲ سال قبل و دیابت وابسته به انسولین از ۲۵ سال قبل بوده که بخوبی کنترل نشده است. وی همینطور سابقه مصرف سیگار (**heavy smoker**) به مدت ۱۰ سال قبل را داشته است. نتیجه ارزیابی های بیشتر در بیمارستان تشخیص مرحله انتهایی نارسائی کلیوی (**ESRD**) را مشخص نمود و بیمار یک هفته پس از بستری در بیمارستان فوت کرد.

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت: فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

مرحله انتهایی نارسائی کلیوی

۱ هفته

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

اسکلروز گلومرولی کانونی

۲ سال

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

دیابت ملیتوس وابسته به انسولین

۲۵ سال

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند

مصرف سیگار

۱۰ سال

ه)

و)

یک مرد ۴۹ ساله با سابقه تب، منگی (Disorientation) و خواب آلودگی به مدت ۲ روز در بیمارستان پذیرش شد. در معاینه فیزیکی علایم عصبی فوکال دیده شد و تشخیص مننژیت برای وی مطرح شد. بیمار LP شد. در آزمایش مایع مغزی نخاعی استاف طلائی دیده شد و تشخیص مننژیت ناشی از استاف طلائی برای او تایید شد. علیرغم استفاده از آنتی بیوتیک وریدی وضعیت وی بدتر شد. در روز سوم پذیرش، کشت خون نیز برای استاف طلائی مثبت شد. در روز چهارم بیمار بعلت شوک سپتیک (Septic Shock) فوت کرد. بیمار مورد شناخته شده دیابت نوع ۲ از ده سال پیش بود و ۶ سال قبل پیوند کلیه برای او انجام شده بود.

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت: فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

(الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

شوک سپتیک

۱ روز

(ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

سپتی سمی

۲ روز

(ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

مننژیت استاف طلائی

۶ روز

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند

دیابت ملیتوس تیپ ۲

۱۰ سال

پیوند کلیه

۶ سال

یک پسر ۳ ساله با سابقه سرفه و اشکال در تنفس به بیمارستان آورده شد. در معاینه کودک دچار دیسپنه بود و تعداد تنفس او ۵۲ در دقیقه بود. او دچار تاکی کاردی، سیانوز محیطی و پف آلودگی صورت بود و سابقه تترالوژی فالوت داشت که بعلت عدم اجازه والدین، جراحی به تاخیر افتاده بود. برای کودک تشخیص نارسایی احتقانی قلب داده شد و با اکسیژن، دیگوکسین و فوروسماید درمان شد. علیرغم درمان کودک در روز دوم پذیرش فوت کرد.

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت:

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

نارسایی احتقانی قلبی

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

تترالوژی فالو

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا

مرگ

۲ روز

۳ سال

علت فوت

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند

یک مرد ۶۴ ساله با سکته مغزی آرتریواسکرووتیک در بیمارستان پذیرش شد. دو ماه بعد به مرکز بازتوانی ارجاع گردید و در آنجا به پنومونی هیپوستاتیک (hypostatic pneumonia) مبتلا شد. بیمار به ICU منتقل گردید و در کشت خلط وی کلبسیلا پنومونیه (klebsiella pneumonia) رشد کرد و بیمار دو روز پس از پذیرش در ICU فوت کرد. بیمار همچنین در ۲۰ سال گذشته معتاد به الکل بود و در ۱۰ سال گذشته بطور منظم برای بیماری ایسکمیک قلبی دارو مصرف می کرد.

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت: فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

(الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

پنومونی کلبسیلایی

۲ روز

(ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

سکته مغزی

۲ ماه

(ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

آرترواسکلروزیس

نامشخص

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند

ایسکمی قلبی

۱۰ سال

الکلیسم مزمن

۲۰ سال

نئوپلاسم ها به عنوان علت مرگ

نئوپلاسم های بدخیم (سرطان ها) یکی از علل عمده مرگ و میر هستند. آمارهای دقیق برای **برنامه ریزی مراقبت و ارزیابی اثرات تغییرات در سیاست یا اقدامات مهم** است.

در صورت لزوم، باید مشخص کنید که آیا نئوپلاسم خوش خیم، بدخیم یا دارای رفتار نامطلوب است. لطفا به یاد داشته باشید که نوع **بافت شناسی و محل تشریحی** سرطان را مشخص کنید.

باید حتما مطمئن شوید که اگر محل اولیه و ثانویه سرطان ذکر شده است، ابهامی در مورد محل اولیه وجود ندارد. از اصطلاحات "**metastatic**" یا "**metastases**" استفاده نکنید، مگر اینکه مشخص کنید که منظور شما دقیقا چه مکانی است

نئوپلاسم ها به عنوان علت مرگ

- ❖ در ثبت نئوپلاسم بعنوان علت فوت باید به موارد زیر اشاره گردد:
- ❖ نوع مرفولوژی , sarcoma, melanoma, Carcinoma
- ❖ رفتار (خوش خیم، کارسینوما در مکان اولیه، بدخیم اولیه ...)
- ❖ مکان آناتومیک نئوپلاسم (در مورد سرطان ها مکان اولیه از اهمیت زیادی برخوردار است و باید در آخرین خط (علت زمینه ای مرگ) نوشته شود).
- ❖ از ثبت واژه های غیر دقیق مثل cyst, tumor, mass و lesion حد امکان خودداری شود.

- Ia. carcinomatosis
- Ib. small cell carcinoma of left main bronchus
- Ic. Heavy smoker for 40 years
- II. Hypertension, Cerebral arteriosclerosis, ischaemic heart disease.

یک مرد ۵۴ ساله جهت جراحی کولون بعلت کارسینوم سیگموئید کولون در بیمارستان بستری شد. بیمار سپس دچار ترومبوز ورید عمقی (Deep Vein Thrombosis) پس از عمل شد. بعد از آن آمبولی ریه رخ داد و مدت کوتاهی پس از آن بیمار فوت کرد. برای بیمار تشخیص آترواسکلروز و بیماری ایسکمیک قلبی از ۵ سال پیش داده شده بود.

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت: فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

(الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

آمبولی پولمونر

یک ساعت

(ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

ترومبوز ورید عمقی

۳ روز

(ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

کارسینوم کولون سیگموئید

۱۸ ماه

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند

بیماری ایسکمی قلبی

۵ سال

آرترواسکلروزیس

۵ سال

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت: فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

انسفالوپاتی کبدی

۲ روز

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

متاستاز کبدی

ماهها

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

توده بدخیم قسمت مرکزی پستان (نوع نامشخص)

۲ سال

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت: فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

(الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

برونکوپنومونی

۷ روز

(ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

متاستاز ریوی

ماهها

(ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

کanser قسمت فوقانی معده

بیشتر از ۱۰ ماه

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند

فشارخون

سالها

سکته مغزی

۳ ماه

بیماری ایدز بعنوان علت مرگ

در ثبت بیماری ایدز، بعنوان علت مرگ به عوارض و بیماری های ناشی از بیماری ایدز اشاره
شود.

و اگر علت اصلی مرگ بیماری ایدز باشد، تا حد امکان در آخرین خط نوشته
شود (underlying cause of death)

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت: فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

(الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

عفونت منشر داخلی

۷ روز

(ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

پنومونی پنوموسیستیس کالینی

یک ماه

(ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

سندرم نقص سیستم ایمنی اکتسابی

بیشتر از ۳ سال

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده

در قسمت اول نشده اند

(ه)

(و)

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت: فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

(الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

نارسایی متعدد ارگانه‌ای

۷ روز

(ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

بدخیمی سیستم خونی (لنفوم نان هوچکینگ)

یک سال

(ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

سندرم نقص سیستم ایمنی اکتسابی

بیشتر از ۷ سال

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند

(ه)

(و)

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت: فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

(الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

انسفالوپاتی کبدی

۲ روز

(ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

متاستاز پیشرفته داخلی

۶ ماه

(ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

بدخیمی کبدی (هیپاتوسل کارسینوما)

یک سال

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند

سندرم نقص سیستم ایمنی اکتسابی

۱۰ سال

(ه)

(و)

بیماری های مادرزادی و اختلالات کروموزومی

در ثبت بیماری ها و ناهنجاری های مادرزادی، حتماً کلمه مادرزادی (congenital) در تشخیص ثبت گردد.

- Congenital heart disease(TF)
- Congenital stricture of bile ducts
- congenital diaphragmatic hernia

ناهنجاریهای مادرزادی و کروموزومی

آنانسفال	ناهنجاریهای مادرزادی سیستم عصبی
میکروسفال	
آنسفالوسل	
هیدروسفال	
آنومالی دیواره قلبی	
آنومالی دریچه قلبی	
آنومالی عروقی	
آنومالی برونش	
آنومالی لارنکس	
آنومالی ریه	
لب شکری و شکاف کام	لب شکری و شکاف کام
آنومالی دستگاه گوارش و کبد	ناهنجاریهای مادرزادی سیستم گوارشی
نقص انسدادی	ناهنجاریهای مادرزادی سیستم اداری
آزنزی کلیه	
کلیه پلی کستیک	
CDH	ناهنجاریهای مادرزادی سیستم اسکلتی عضلانی
سایر ناهنجاریهای مادرزادی	سایر ناهنجاریهای مادرزادی
چشم، گوش، صورت و گردن	چشم، گوش، صورت و گردن
آنومالی کروموزومی طبقه بندی نشده	کروموزومی

یک زن **37** ساله چند زا با تشخیص دیابت بارداری در هفته **32** حاملگی در بیمارستان پذیرش می‌شود. وی با تشخیص پارگی زودرس پرده آمنیوتیک تحت درمان آنتی بیوتیک قرار می‌گیرد. دو روز بعد او یک پسر با وزن **1900** گرم بدنیا می‌آورد. زایمان توسط مامای خانگی صورت می‌گیرد. در معاینه نوزاد نارس بوده و از تنگی نفس رنج می‌برد. برای او تشخیص سندرم دیسترس تنفسی نوزادان داده شد. نوزاد به واحد مراقبت‌های نوزادان جهت استفاده از انکوباتور فرستاده شد. علیرغم معالجات نوزاد **14** ساعت پس از تولد فوت کرد. اطلاعات اتوپسی شاید بعداً در دسترس قرار گیرد.

سندرم دیسترس تنفس نوزادی
نارسی یا وزن کم موقع تولد

پارگی زودرس پرده آمنیوتیک
زایمان زودرس، دیابت

بیماری یا شرایط اصلی منجر به جنین/نوزاد :
سایر بیماری ها یا شرایط موثر بر جنین/نوزاد:

بیماری یا شرایط اصلی مادری منجر به فوت جنین/نوزاد:
سایر بیماریها یا شرایط مادری موثر در فوت جنین/نوزاد:
بارداری، چندزادبودن

سایر شرایط مرتبط: هیچ

عفونت ریوی (پنومونی)

نارسی نوزاد

پارگی زودرس پرده آمنیوتیک

زایمان زودرس، فشار خون بارداری

بیماری یا شرایط اصلی منجر به جنین/نوزاد :

سایر بیماری ها یا شرایط موثر بر جنین/نوزاد:

بیماری یا شرایط اصلی مادری منجر به فوت جنین/نوزاد:

سایر بیماریها یا شرایط مادری موثر در فوت جنین/نوزاد:

سایر شرایط مرتبط: هیچ

خونریزی مغزی داخل بطنی
وزن کم موقع تولد

هپاتیت B
سوء مصرف مواد مخدر

► بیماری یا شرایط اصلی منجر به جنین/نوزاد :
► سایر بیماری ها یا شرایط موثر بر جنین/نوزاد:

► بیماری یا شرایط اصلی مادری منجر به فوت جنین/نوزاد:
► سایر بیماریها یا شرایط مادری موثر در فوت جنین/نوزاد:

► سایر شرایط مرتبط: هیچ

اجتناب از «کهولت سن» به تنهایی

کهولت سن، تنها باید در موارد بسیار محدود به عنوان تنها علت مرگ بیان شود. شامل:

- شما شخصاً برای مدت طولانی از متوفی مراقبت کرده اید (سال ها یا چند ماه)
- شما کاهش تدریجی سلامت و عملکرد عمومی بیمارتان را مشاهده کرده اید
- شما از هیچ گونه بیماری قابل شناسایی یا آسیب دیدگی که منجر به مرگ شود، اطلاع نداشتید
- شما مطمئن هستید هیچ دلیلی وجود ندارد که مرگ باید به پزشک قانونی گزارش شود

هرگز به تنهایی «علل طبیعی» را استفاده نکنید

اصطلاح «علل طبیعی» به تنهایی بدون هیچ گونه بیماری مشخصی، برای اجازه ی ثبت مرگ بدون ارجاع به پزشکی قانونی کافی نیست.

اگر شما ایده ای ندارید که چه بیماری منجر به مرگ بیمار شما شده است، این بستگی به پزشکی قانونی دارد که تصمیم بگیرد که چه تحقیقاتی ممکن است مورد نیاز باشد.

جسد خانم ۸۷ ساله در منزل یافت شد نامبرده سابقه بیماری قابل توجهی نداشته است.

در کالبدگشایی انجام شده غیر از تغییرات آتروفیک قلب و مغز منطبق با تغییرات طبیعی روند افزایش سن، یافته غیر طبیعی توجیه کننده فوت یافت نشده است. نتایج سم شناسی منفی بوده است.

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت: فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

مرگ طبیعی با علت نامشخص

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند

کهولت سن

ه)

و)

For mortality we recommend the use of emergency ICD codes as outlined in the *International guidance for certification and coding of COVID-19 as cause of death* (263).

Remarks:

1. The primary goal is to identify all deaths due to COVID-19. A death due to COVID-19 is defined for surveillance purposes as a death resulting from a clinically compatible illness, in a probable or confirmed COVID-19 case, unless there is a clear alternative cause of death that cannot be related to COVID-19 disease (e.g. trauma). There should be no period of complete recovery from COVID-19 between illness and death. A death due to COVID-19 may not be attributed to another disease (e.g. cancer) and should be counted independently of pre-existing conditions that are suspected of triggering a severe course of COVID-19.
2. Specification of the causal sequence leading to death in Part 1 of the certificate is important. For example, in cases when COVID-19 causes pneumonia, sepsis and acute respiratory distress; then pneumonia, sepsis and acute respiratory distress should be included, along with COVID-19, in Part 1. Certifiers should include as much detail as possible based on their knowledge of the case, from medical records, or about laboratory testing (263).
3. The use of official terminology, COVID-19, should be used for all certification of this cause of death. COVID-19 should be recorded on the medical certificate as cause of death for all decedents where the disease caused, or is assumed to have caused, or contributed to death. This helps to reduce uncertainty for the classification or coding and to correctly monitor these deaths.

در اعلام مرگ بدلیل کووید ۱۹ دو شرط مهم باید برقرار باشد

۱- بین مرگ و کووید ۱۹ از نظر بالینی ارتباط قطعی و یا احتمالی وجود دارد.

(مگر آنکه یک واقعه قطعی با مرگ مرتبط باشد: مثل تروما)

۲- هیچ پریود بهبود کامل از کووید ۱۹ بین بیماری و مرگ وجود ندارد.

مرگ بدلیل کووید ۱۹ به دیگر بیماریها (مثل کانسر) منتسب نیست.

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت: فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

(الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

دو روز

سندرم دیسترس تنفسی حاد

(ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

۱۰ روز

پنومونی

(ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

۱۴ روز

کووید ۱۹ (تست مثبت)

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده

در قسمت اول نشده اند

دیابت غیر وابسته به انسولین (۱۰ سال) چاقی (زمان نامشخص)

(ه)

(و)

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت: فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

سندرم دیسترس تنفسی حاد

۱روز

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

پنومونی

۱۰روز

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

کووید ۱۹ (مشکوک)

۱۲روز

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند

ایسکمی قلبی

۵ سال

بیماری انسدادی مزمن ریه

۸ سال

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت: فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

سندرم دیسترس تنفسی حاد

۱روز

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

پنومونی

۱۰روز

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

کووید ۱۹

۱۰ روز

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند

فلج مغزی

۱۰ سال

ه)

و)

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و ... نباید نوشته شود.

علت فوت: فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

(الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است:

دو روز

نارسایی تنفسی

(ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است:

۱۰ روز

پنومونی

(ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است:

۱۲ روز

حاملگی عارضه دار شده با کووید ۱۹

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند

(ه)

(و)

